

Parallel Random Access Machine

F.CS306 ПАРАЛЛЕЛ ПРОГРАММЧЛАЛ – Лекц 3

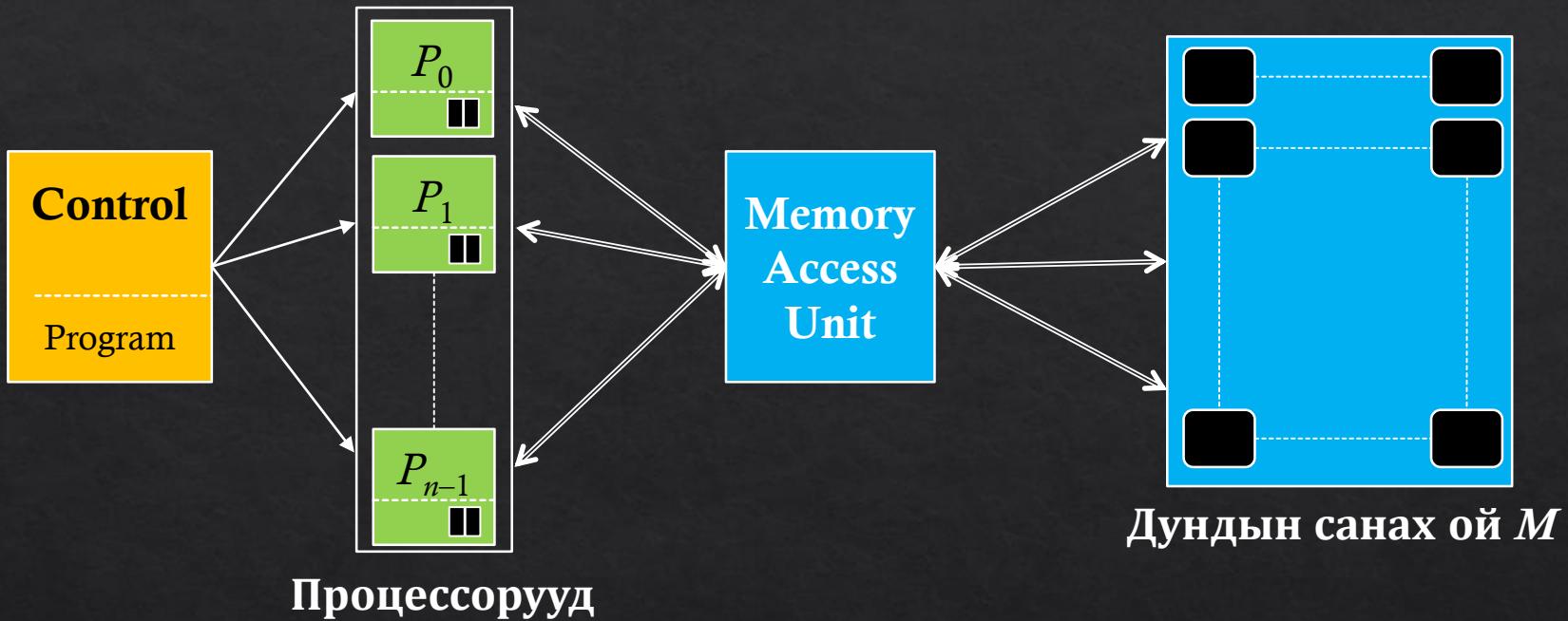
Г.ГАНБАТ

ganbatg@must.edu.mn

Хичээлийн агуулга

- ❖ PRAM нь Дундын санах ойн тооцооллын загвар болох нь
- ❖ Түгээмэл PRAM алгоритмуудыг өртгийн хувьд шинжлэх, зарим cost-optimal PRAM алгортын зохиомжийг судлах
- ❖ Хуваарилагдсан санах ойн системийн болон сүлжээний архитектурын зарим энгийн топологуудыг мэдэх
- ❖ Эдгээр чанаруудыг графын онолын degree, bisection width, болон diameter дээр үндэслэн харьцуулах

Parallel Random Access Machine (PRAM)

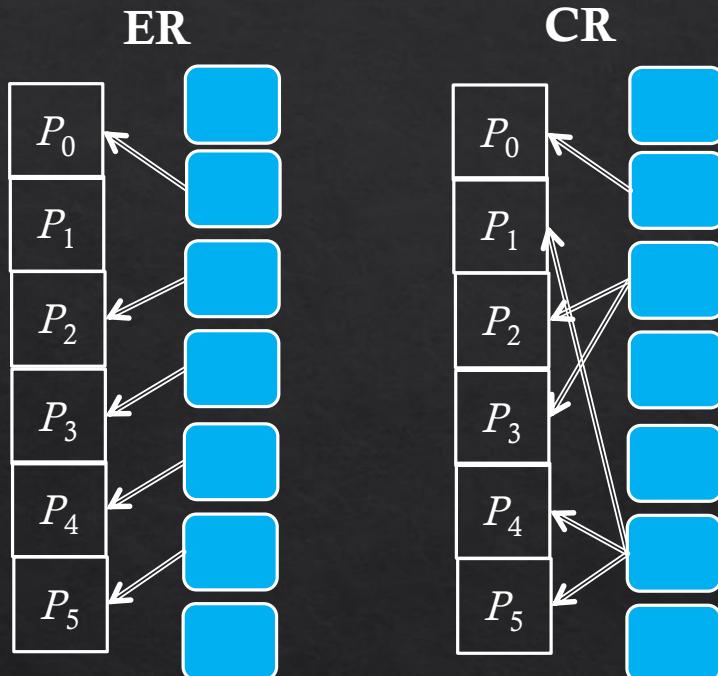

- ❖ n ширхэг $P_0, \dots, P_{n-1}$ процессорууд M глобал дундын санах ойд холсогдсон
- ❖ Санах ойн байрлал бүр процессоруудаас ижилхэн тогтмол хандалттай
- ❖ Процессорууд хоорондоо дундын санах ойд уншиж, бичих байдлаар харилцана

PRAM

- ❖ n ширхэг P_i , $i = 0, \dots, n-1$ ижил процессорууд lock-step горимд ажилланана
- ❖ Процессорын алхам бүрт 3 шаттай зааврын цикл гүйцэтгэнэ:
  1. **Үншилт:** Процессор бүр нэг өгөгдлийг дундын санах ойн (ялгаатай) үүрнээс зэрэг унших боломжтой бөгөөд локал регистрт хадгална.
  2. **Тооцоолол:** Процессор бүр энэ локал өгөгдөл дээр үндсэн үйлдлийг гүйцэтгэж дараа нь үр дүнг буцааж регистрт хадгална.
  3. **Бичилт:** Процессор бүр өгөгдлийг дундын санах ойн үүрэнд зэрэг бичих боломжтой. PRAM хувилбар давхардсан бичилтийг зөвшөөрдөггүй бол зөвхөн өөр үүрэнд, зөвшөөрдөг бол ижил байрлалд бичилт хийнэ. (race conditions – уралдааны нөхцөл)

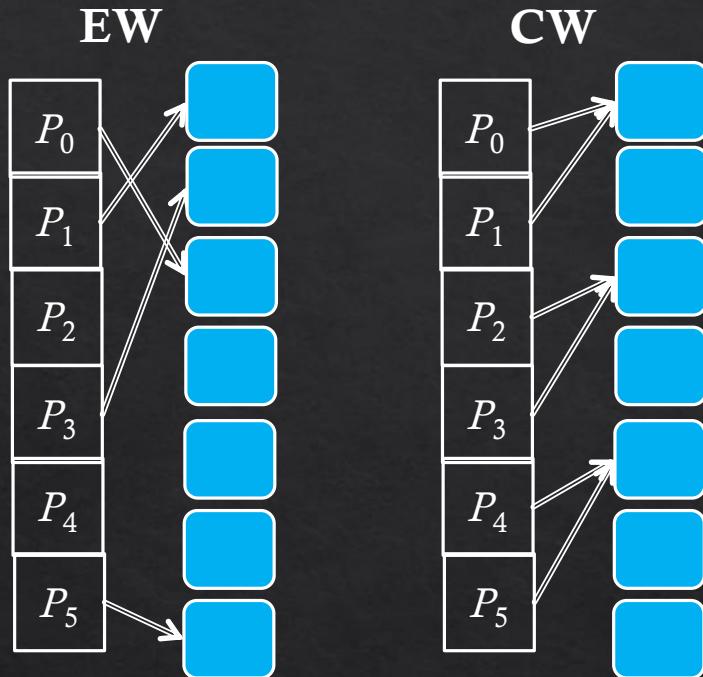
PRAM хувилбарууд

- ❖ **Exclusive Read Exclusive Write (EREW):** Ямар ч циклийн явцад дундын санах ойн нэг үүрэнд хоёр процессор уншиж, бичихийг зөвшөөрдөггүй.
- ❖ **Concurrent Read Exclusive Write (CREW):** Зарим процессорууд дундын санах ойн нэг үүрнээс зэрэг унших боломжтой. Гэсэн ч өөр процессорууд дундын санах ойн нэг үүрэнд бичихийг зөвшөөрдөггүй.

CRCW PRAM зааврын циклийг $O(1)$ тогтмол хугацаанд гүйцэтгэдэг

PRAM хувилбарууд

- ◆ **Concurrent Read Concurrent Write (CRCW):** Дундын санах ойн үүрэнд зэрэгцээгээр уншиж бичдэг. Зэрэг бичилт хийх тохиолдолд (уралдааны нөхцөлд хүргэх) аль утыг нь хадгалахыг тодорхой зааж өгнө:
- 1. **Priority CW:** Процессорууд нь ялгаатай зэрэглэлтэй тодорхойлогдсон байх ба энд өндөр зэрэглэлтэй нь бичнэ.
- 2. **Arbitrary CW:** Бичих утгыг санамсаргүйгээр сонгоно.
- 3. **Common CW:** Бүх утгууд тэнцүү бол энэ утгыг бичнэ, үгүй санах ойн байрлалд өөрчлөлт орохгүй.
- 4. **Combining CW:** Бүх утггуудыг хоёртын үйлдлээр нэгтгээд бичнэ. (Жнь. нийлбэр, үржвэр, хамгийн бага, логик AND)
- ◆ EREW, CREW PRAM зааврын циклийг $\lceil \log_2(n) \rceil + 1$ гүйцэтгэдэг

Паралел Prefix тооцоолол

- ❖ $\mathcal{X}$ олонлог дээрх $\circ$ хоёртын үйлдэл. Жны: $\circ: \mathcal{X} \times \mathcal{X} \rightarrow \mathcal{X}$
  - ❖ $x_i, x_j, x_k \in \mathcal{X}$ байх $(x_i \circ x_j) \circ x_k = x_i \circ (x_j \circ x_k)$.
  - ❖ Жны: Нэмэх, Үржих, Хамгийн бага, Тэмдэгт мөр залгах, Булийн AND/OR
- ❖ $i = 0, \dots, n-1$ байх $X = \{x_0, \dots, x_{n-1}\}$, $x_i \in \mathcal{X}$. Дараах байдлаар тооцоолно
  - ❖ $s_0 = x_0$
  - ❖ $s_1 = x_0 \circ x_1$
  - ❖ ...
  - ❖ $s_n = x_0 \circ x_1 \circ \dots \circ x_{n-1}$.
- ❖ $X = \{x_0, \dots, x_{n-1}\}$ -ээс $S = \{s_0, \dots, s_{n-1}\}$ олох гэдэг нь **prefix тооцоолол**
- ❖ Жишээ нь: “Хамгийн бага”
  - ❖ Оролт: $\{39, 21, 20, 50, 13, 18, 2, 33, 49, 39, 47, 15, 30, 47, 24, 1\}$
  - ❖ Гаралт: $\{39, 21, 20, 20, 13, 13, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 1\}$
- ❖ Тооцооллын хүндрэлийн доод хязгаар: $\Omega(n)$

PRAM дээрх параллел Prefix нийлбэр

- Энгийн давталтаар нийлбэр тооцоолох дараалсан алгоритм:

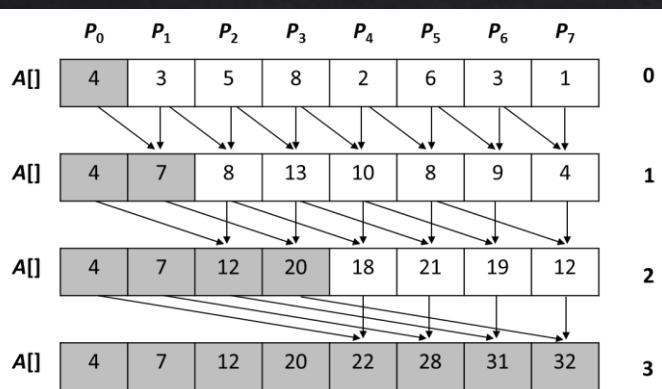
```
for (i=1; i<n; i++) A[i] = A[i] + A[i-1];
```

$$C(n) = T(n,p) \times p = O(n)$$

$$C(n) = T(n,1) \times 1 = O(n) \times 1 = O(n)$$

- “recursive doubling”-д суурилсан давталттай параллел Prefix нийлбэр

```
for (j = 0; j<n; j++) do_in_parallel // j процессор бүр
    reg_j = A[j];
for (i = 0; i<ceil(log(n)); i++) do // гадаад дараалсан давталт
    for (j = pow(2, i); j<n; j++) do_in_parallel // j процессор бүр
        reg_j += A[j - pow(2, i)]; // тооцоолол гүйцэтгэх
        A[j] = reg_j; // үр дүнг дундын санах оид хадгалах
}
```


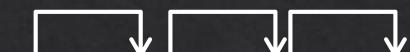
- Псевдо код: $\lceil \log_2 n \rceil$ давталт гүйцэтгэнэ
- $C(n) = T(n,p) \times p = O(\log(n)) \times n = O(n \times \log(n))$
- Cost-optimal “биш”

Cost-Optimal PRAM Parallel Prefix

- log-linear-aac linear болгох
  - Ажиллах хугацааг багасгах (хүнд)
  - $p = n$ процессорын тоог бууруулах: $p = \frac{n}{\log_2(n)}$
- Алгоритмын бүдүүвч
  1. Оролтын n ширхэг утгыг $\log_2(n)$ хэмжээтэй хэсгүүдэд хуваана. Процессор бүр нэг хэсэг дээр Prefix нийлбэрийг параллелаар тооцоолно: $O(\log(n))$.
  2. $\frac{n}{\log_2(n)}$ хэсэг бүр дээр өмнөх Prefix нийлбэрийн алгоритмыг гүйцэтгэнэ: $O(\log(\frac{n}{\log(n)}))$
  3. Процессор бүр 2-р шатанд тооцоолсон зүүн талын утгыг өөрийн хэсгийн бүх утгууд дээр нэмнэ: $O(\log(n))$.
- *Local Register* шаардлагагүй
- $C(n) = T(n,p) \times p = O(\log(n)) \times O(\log(\frac{n}{\log(n)})) = O(n)$

Cost-Optimal PRAM Parallel Prefix

P0	0	1	2	3
P1	4	5	6	7
P2	8	9	10	11
P3	12	13	14	15

P0	0	1	3	6
P1	4	9	15	22
P2	8	17	27	38
P3	12	25	39	54

P0	0	1	3	6
P1	4	9	15	28
P2	8	17	27	66
P3	12	25	39	120

P0	0	1	3	6	
P1	10	15	21	28	
P2	36	45	55	66	
P3	78	91	105	120	

EREW PRAM дээрх Cost-optimal параллел Prefix

```
// 1 шат: i процессор бүр n/p = log(n) = k хэмжээтэй дэд массивийн локал
// prefix нийлбэрийг тооцоолно
for (i = 0; i<n / k; i++) do_in_parallel
    for (j = 1; j<k; j++) do
        A[i*k+j] += A[i*k+j-1];

// 2 шат: дэд массив бүрийн баруун талын эхний утгыг хэрэглэн Prefix
// нийлбэрийн олно (O(log(n/k)))
for (i = 0; i<log(n / k); i++) do
    for (j = pow(2, i); j<n / k; j++) do_in_parallel
        A[j*k-1] += A[(j-pow(2, i))*k-1];

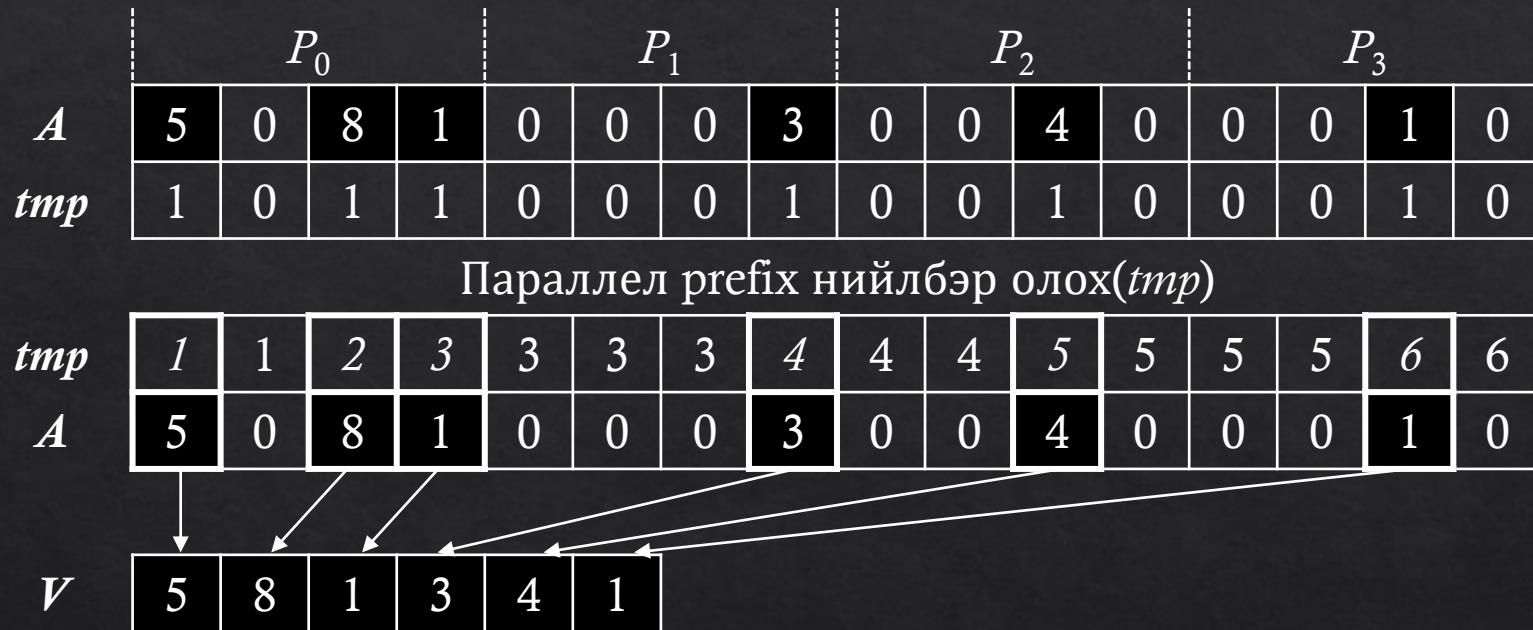
// 3 шат: i процессор бүр 2 шат дээр тооцоолсон i-1 дугаартай утгыг дэд
// массивийн сүүлийнхээс бусад элемент дээр нэмнэ.
for (i = 1; i<n / k; i++) do_in_parallel
    for (j = 0; j<k - 1; j++) do
        A[i*k+j] += A[i*k+j-1];
```

- $n = 2^k$ байвал $p = \frac{n}{k}$

PRAM Сийрэг массив нягтруулах

- ❖ Ихэнх гишүүн нь 0 байх 1 хэмжээст массив.
  - ❖ 0-ээс бусад утгууд (V массив), координатуудыг нь (C массив) хадгалж санах ойн хэмнэлтийг үүсгэж болно.
  - ❖ Дараалсан алгоритмаар A -ийн n элементийг зүүнээс баруун тийш давтаж, V ба C -г шугаман хугацаанд байгуулна.
  - ❖ Параллел Prefix аргаар $p = \frac{n}{\log_2(n)}$ процессор ашиглан оновчтой PRAM алгоритмыг бичих боломжтой.
1. $A[i] \neq 0$ бол $\text{tmp}[i] = 1$, үгүй бол $\text{tmp}[i] = 0$ байх засврын tmp массив үүсгэнэ. Дараа нь tmp дээр Параллел Prefix нийлбэрийг гүйцэтгэнэ. A -ийн 0 биш элемент бурийн хувьд tmp-д хадгалагдсан утга нь V дахь тухайн элементийн хаяг байна.
  2. Параллел Prefix нийлбэрээр үүсгэгдсэн хаягуудыг ашиглан бид A -аас V -руу 0 биш элементүүдийг бичнэ. Харгалзах координатуудыг мөн байдлаар C руу бичнэ.

PRAM Сийрэг массив нягтруулах

- ❖ $p = n/\log(n)$ ширхэг процессор
- ❖ $C(n) = T(n,p) \times p = O(\log n) \times n/\log(n) = O(n)$

Linear Array

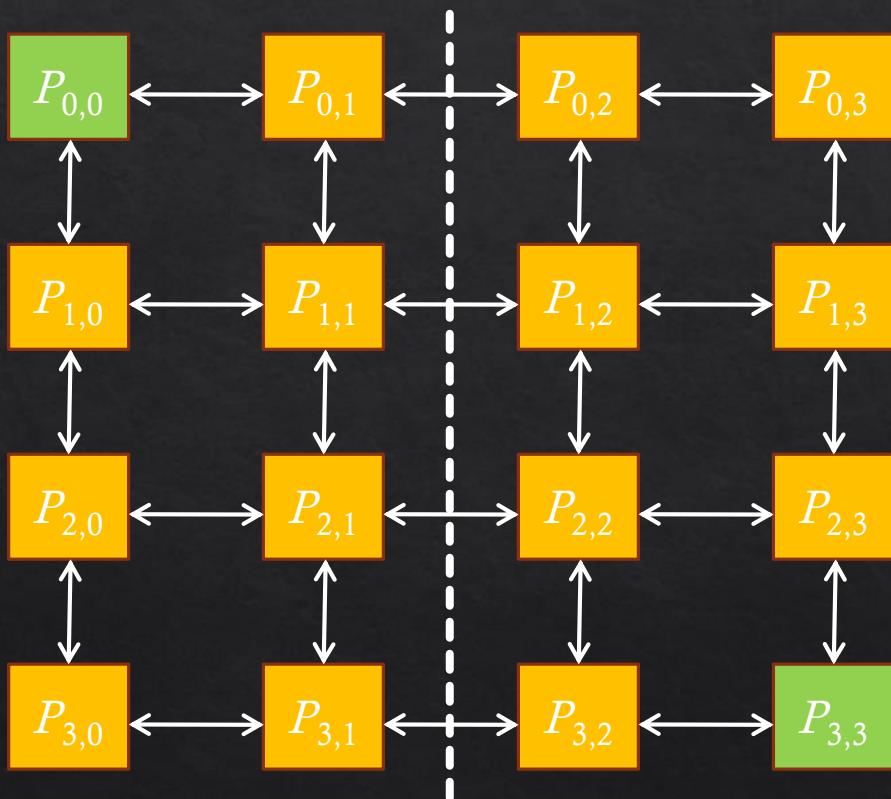
- ❖ n процессортой шугаман массивийг L_n гэе.
- ❖ Сүлжээний **degree** нь процессоруудын хамгийн их хөршүүдийн тоо
  - ❖ $\text{degree}(L_n) = 2$
- ❖ Сүлжээний **diameter** нь холбоотой хоёр процессорын хоорондох хамгийн их зайд
  - ❖ $\text{diameter}(L_n) = n-1$
- ❖ Сүлжээний **bisection-width** нь сүлжээг хоёр тэнцүү хуваахад устгах холбоосуудын хамгийн бага байх тоо.
  - ❖ $bw(L_n) = 1$

Contradictory requirements

Сүлжэний зохиомж нь **зөрчилдөөнтай шаардлагуудын** хооронд уялдааг хангах эрмэлзэлтэй.

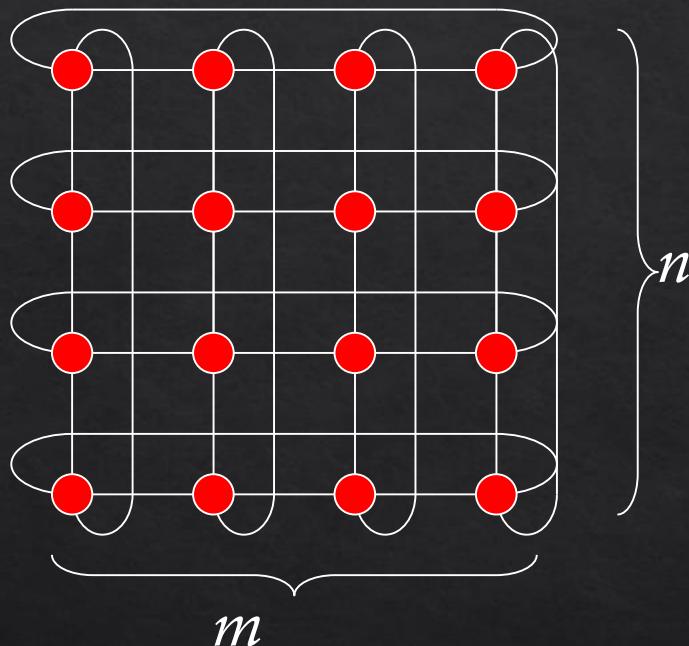
- ❖ **Constant degree:** Сүлжээний degree тогтмол байх ёсттой; Жны, Сүлжээг өргөтгөхөд нь холболтыг нэмэх шаадлагагүй.
- ❖ **Low diameter:** Аливаа хоёр процессорын холболтыг үр ашигтай байлгах үүднээс диаметрийг хамгийн бага байлгах хэрэгтэй.
- ❖ **High bisection-width:** bisection-width нь сүлжээний боломжит чадварыг илэрхийлэх бөгөөд энэ нь дотоод bandwidth-д нөлөөлнө.
  - ❖ Бага: харилцааг удаашруулснаар программын гүйцэтгэлийг хязгаарлана.
  - ❖ Их: Сүлжээний degree тогтмол бус байхыг шаардана.

2D Mesh

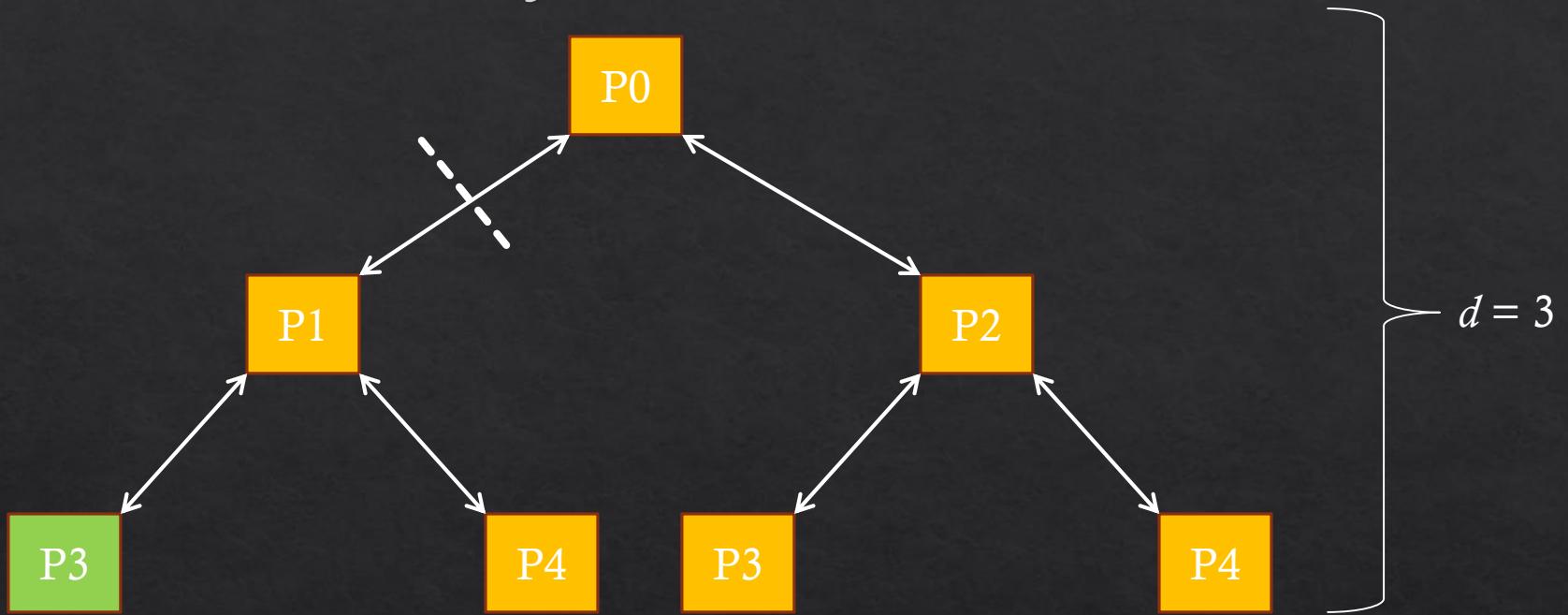
- ◆ $M(d,d)$ has $n = d^2$ processors
- ◆ $\text{degree}(M(d,d)) = 4$
  - ◆ $O(1)$
- ◆ $\text{diameter}(M(d,d)) = 2(d-1)$
  - ◆ $O(\sqrt{n})$
- ◆ $\text{bw}(M(d,d)) = d$
  - ◆ $O(\sqrt{n})$

2D Torus

- ❖ $T(c,d)$ has $n = c \cdot d$ processors
- ❖ $\text{degree}(T(c,d)) = 4$
- ❖ $\text{diameter}(T(c,d)) = d/2 + c/2$
- ❖ $\text{bw}(T(c,d)) = \min \{2 \cdot c, 2 \cdot d\}$

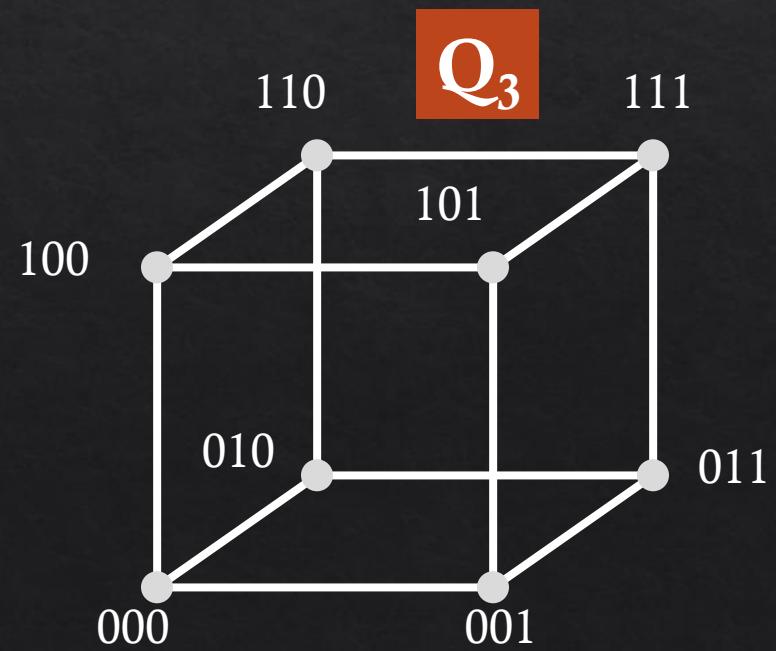
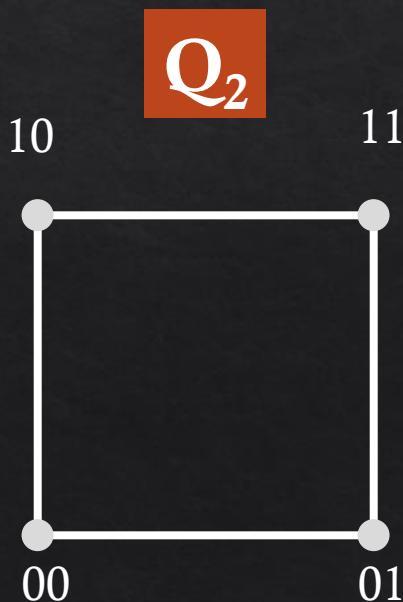
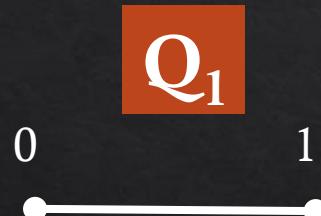
Binary Tree

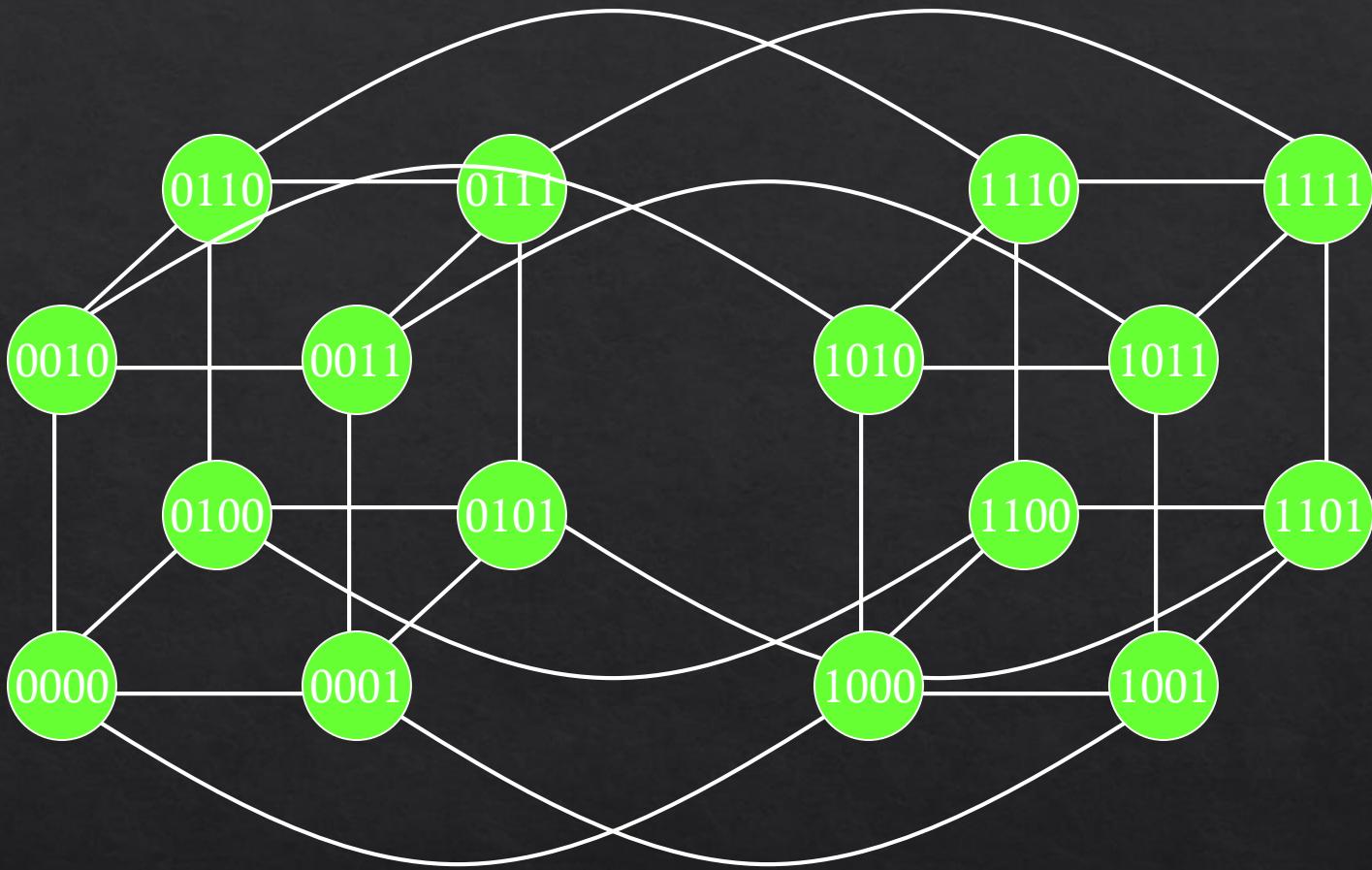
- ❖ BT(d) has $n = 2^d - 1$ processors
- ❖ degree(BT(d)) = 3
  - ❖ O(1)
- ❖ diameter(BT(d)) = $2(d-1)$
  - ❖ O(log(n))
- ❖ bw(BT(d)) = 1
  - ❖ O(1)

Hypercube

The **Hypercube**, denoted by Q_d ($d \geq 1$), is the graph that has vertices representing the 2^d bit strings of length d . Two vertices are adjacent if and only if the bit strings that they represent differ in exactly one bit position.

Hypercube

- ❖ $\text{HC}(d)$ = Hypercube of degree d
  - ❖ Number of processors: $n = 2^d$
  - ❖ $\text{degree}(\text{HC}(d)) = d = O(\log(n))$
  - ❖ $\text{diameter}(\text{HC}(d)) = d = O(\log(n))$
  - ❖ $\text{bw}(\text{HC}(d)) = n/2 = O(n)$

СҮЛЖЭЭНИЙ ТОПОЛОГИЙГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУРУУД

Topology	Degree	Diameter	Bisection-Width
Linear Array	$O(1)$	$O(n)$	$O(1)$
2D Mesh/Torus	$O(1)$	$O(\sqrt{n})$	$O(\sqrt{n})$
3D Mesh/Torus	$O(1)$	$O(\sqrt[3]{n})$	$O(n^{2/3})$
Binary Tree	$O(1)$	$O(\log(n))$	$O(1)$
Hypercube	$O(\log(n))$	$O(\log(n))$	$O(n)$

❖ **Бага Diameter**

- ❖ Хос процессор бүрт үр ашигтай мэдээлэл солилцоог дэмжих зорилгоор

❖ **Их Bisection Width:**

- ❖ bisection width бага байх нь ачаалал ихтэй мэдээлэл солилцооны удаашруулж болох тул ингэснээр програмын чадавхийг хязгаарлаж болно
- ❖ Гэсэн ч, bisection width их байх нь non-constant degree шаардах боломжтой

❖ **Тогтмол** degree (i.e. independent of network size)

- ❖ Хэтэрхий олон холболт нэмэх шаардлагагүйгээр сүлжээг их хэмжээний зангилаатай болгон өргөтгөх боломжийг олгоно.

Баярлалаа.